

# СЕМЕН ПАЛІЙ.

## Герой Українського народу.

Не багато таких славних і веселих хвиль було в нашій історії, як рік 1648 і кілька дальших років. Увесь український нарід під проводом свого »батька« Богдана Хмельницького підняв ся проти ворожої кормиги. По всій Україні від Січи аж до Львова пройшов Хмельницький, розбиваючи і розгоняючи польське військо раз за разом. Нї одного шляхтича, нї одного жида, нї одного ксьондза-єзуїта е стало на Україні. А з ними не стало і гіркої панщини, що на ній мучив ся нарід що тижня через шість днів, та ще і в неділю; не стало безправств та безкарних насильств поневолених хлопів; не стало диких переслідувань прадідної віри, православної. Український нарід, вибивши ся збільш як столітної неволі став знов паном у своїй хаті. І залунала тоді по всій широкій нашій землі одна весела пісня:

»Та не має лучше, та не має красше,  
Як у нас на Україні«.

Але так було не довго. Приборкана Польща стала знов по троха підносити голову. Татари, що дотепер помагали Хмельницьком, радили та стали нищити Україну, а й Москва тайком сподігалася Польщу, бо вона боялась сусідів самостійної української держави. До того й сам Хмельницький, впрочім незвичайно спосібний проводир та організатор, не мав досить ясного політичного світогляду, та хитав ся на всі боки. В тім нічо дивного: він був дитиною свого на роду, а тоді український нарід стояв під зглядом культури не так, як нині і не мав потрібного розуму політичного: знав скинути з себе те, що було для нього погане, але не знав, як здобути собі те, що йому потрібне.

От і Хмельницький, оглядаючи ся на всі боки за союзниками, заключає єкінци 1654 р. в Переяславю спілку з Москвою, бо вона дотепер ще найменше ворожо виступала проти України. Цар присягою прирік шанувати права України, що мала остати осібною державою з впорним геть-